ষ্ট্ৰ' বৰ্ড মেনুফেকচাৰিং কোম্পানী, লিমিটেড।

বনাম

গুটা মিলৰ শ্ৰমিক সংঘ।

উত্তৰ প্ৰদেশ ৰাজ্য : হস্তক্ষেপকাৰী।

[ন্যায়াধীশ মেহৰ চন্দ মহাজন, দাস আৰু ভাগৱতী]

উত্তৰ প্ৰদেশ ঔদ্যোগিক বিবাদ আইন , ১৯৪৭, ছ. ৬- উত্তৰ প্ৰদেশ সাধাৰণ দফা আইন, ১৯০৪, এছ.এছ. ১৪, ২১-ঔদ্যোগিক বিবাদ - উল্লেখ - ৰায়দান দিয়াৰ বাবে সময় বৃদ্ধি কৰাৰ ক্ষমতা-সময়ৰ পিছত দিয়া ৰায়দানৰ বৈধতা-পৰৱৰ্তী সময় বৃদ্ধি- প্ৰভাৱ।

১৯৫০ চনৰ ১৮ ফেব্ৰুৱাৰীত উত্তৰ প্ৰদেশৰ ৰাজ্যপালে এটা উদ্যোগিক বিবাদ শ্ৰম আয়ুক্ত বা তেওঁৰ দ্বাৰা মনোনীত ব্যক্তিলৈ প্ৰেৰণ কৰে আৰু এই নিৰ্দেশ দিয়ে যে ৰায়টো ১৯৫০ চনৰ ৫ এপ্ৰিলৰ ভিতৰত দিব লাগে। কিন্তু ৰায়দান কৰা হৈছিল ১৩ এপ্ৰিলত আৰু ২৬ এপ্ৰিলত ৰাজ্যপালে ৰায়দানৰ সময়সীমা ৩০ এপ্ৰিললৈকে বৃদ্ধি কৰি অধিসূচনা জাৰি কৰে।

কৈছিলঃ-(i) উত্তৰ প্ৰদেশ ঔদ্যোগিক বিবাদ আইন , ১৯৪৭ ৰ এছ. 6 ৰ ভাষাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি , আৰু ১৯৫১ চনৰ ১৫ মাৰ্চৰ ৰাজ্যপালৰ অধিসূচনাৰ ১৬ নং বিধানত থকা বিধানৰ অনুপস্থিতিত , ৰাজ্য চৰকাৰৰ সময় বৃদ্ধি কৰাৰ কোনো কৰ্তৃত্ব নাছিল আৰু মূলত নিৰ্ধাৰিত সময়ৰ ম্যাদ উকলি যোৱাৰ লগে লগে বিচাৰকজন অকাৰ্য্যকৰী হৈ পৰে আৰু সেয়েহে বিচাৰ ক্ষমতা অবিহনে আৰু বাতিল নোহোৱাকৈ ৰায়দান কৰা হৈছিল আৰু বাতিল যোগ্য। (ii) উত্তৰ প্ৰদেশ সাধাৰণ দফা আইন, ১৯০৪ৰ ১৪ নং ধাৰাত ৰাজ্য চৰকাৰক সময় বৃদ্ধিৰ এনে কোনো ক্ষমতা প্ৰদান কৰা হোৱা নাছিল।

(iii) যদিও ২৬ এপ্ৰিলৰ আদেশে প্ৰত্যক্ষভাৱে ১৮ ফেব্ৰুৱাৰী , ২০১৯ৰ আদেশ সংশোধন কৰাৰ উদ্দেশ্য আছিল, উত্তৰ প্ৰদেশ সাধাৰণ দফা আইন, ১৯০৪ৰ ২১ নং ধাৰাত কোনো সুকীয়া বিধানৰ অনুপস্থিতিৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি , ৰাজ্য চৰকাৰক প্ৰদান কৰা সংশোধনী আৰু পৰিৱৰ্তনৰ ক্ষমতা এনেদৰে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি যাতে পূৰ্বৰ গোচৰ সমূহত কাৰ্য্যকৰী হ 'ব পাৰে , ২৬ এপ্ৰিলৰ

আদেশক কেৱল সংশোধনী বা সংশোধনৰ আদেশ হিচাপে দেখা যায় , ধাৰা ২১ৰ অধীনত, পূৰ্বৰ পৰা কাৰ্য্যকৰী প্ৰভাৱ পৰিব নোৱাৰে।

ৰাজা হৰ নাৰায়ণ সিং বনাম চৌধুৰিন ভগৱন্ত কুয়াৰ (এল.আৰ. ১৮ আই.এ. ৫৫) প্ৰয়োগ কৰা হল।

জেঠা লাল লক্ষ্মী চান্দ শ্বাহ বনাম অমৃতা লাল ওঝা (আই.এল.আৰ. [১৯৩৮] ২ কলিকতা ৪৮২), লৰ্ড বনাম লি (এল.আৰ. ৩ কিউ.বি. ৪০৪) , ডেণ্ট্ৰন বনাম ষ্ট্ৰং (এল আৰ ৯ কিউ.বি.১১৭), মে বনাম হাৰক'ৰ্ট (এল.আৰ. ১৩ কিউ.বি.ডি, জি ৮৮) বিশিষ্ট।

দেৱানী আপীল অধিকাৰক্ষেত্ৰ: দেৱানী আপীল ১৯৫১ চনৰ ১৩৪ নং ৰায়দানৰ পৰা আপীল আৰু আৰু ১৯৫০ চনৰ ১০ নং আপীলত লক্ষ্ণৌৰ লেবাৰ আপীল ট্ৰিবিউনেলৰ ২০ নৱেম্বৰ, ১৯৫০ চনৰ আদেশ।

বাক্ষী টেক চান্দ আৰু *বেদ ব্যাসা* (এছ. আৰ. কাপুৰ , তেওঁলোকৰ সৈতে) আপীলকাৰীসকলৰ বাবে।

শৌকত হুছেইন উত্তৰদাতাৰ হৈ ।

বিষেন সিঙ হস্তক্ষেপকাৰীৰ হৈ ।

১৭ ডিচেম্বৰ ১৯৫২. আদালতৰ ৰায়দানৰ দ্বাৰা প্ৰদান কৰা হয় ।

ন্যায়াধীশ দাস –এই আপীল ১৯৫১ চনৰ ১০ মে 'ত এই আদালতে প্ৰদান কৰা বিশেষ অনুমতিৰ সৈতে দাখিল কৰা হৈছে। এনে অনুমতি প্ৰদান কৰা আদেশৰ দ্বাৰা আপীল কেৱল এটা ক্ষেত্ৰতে সীমাবদ্ধ কৰা হৈছে, অৰ্থাৎ "উত্তৰ প্ৰদেশ চৰকাৰৰ এক্স প'ষ্ট ফেক্টো ভাৱে অৰ্থাৎ, প্ৰথমে নিৰ্ধাৰণ কৰা সময়সীমা সেয়েহে ম্যাদ উকলি যোৱাৰ পিছত , ৰায়দান কৰা প্ৰদানৰ সময় বৃদ্ধি কৰাৰ ক্ষমতা আছিল নেকি ? "

'তথ্যৰ ক্ষেত্ৰত কোনো বিতৰ্ক নাই। ১৯৫০ চনৰ , ১৮ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখৰ শ্ৰম বিভাগৰ অধিসূচনা নং ৬৩৭ (এছ টি)/ XVIII-৫৩ (এছটি)/৫০ দ্বাৰা আপীলকাৰী কোম্পানী আৰু ইয়াৰ কৰ্মচাৰীসকলৰ মাজত ঔদ্যোগিক বিবাদৰ সৃষ্টি হোৱাৰ বাবে উত্তৰ প্ৰদেশৰ ৰাজ্যপালে সন্তুষ্ট

হৈছিল, ধাৰা ৩ৰ দ্বাৰা প্ৰদান কৰা ক্ষমতাসমূহ উত্তৰ প্ৰদেশ ঔদ্যোগিক বিবাদ আইন , ১৯৪৭ (১৯৪৭ চনৰ ইউ. পি. আইন নং XXVIII)ৰ ধাৰা ৪ৰ সৈতে পঢ়া , উক্ত বিবাদক উত্তৰ প্ৰদেশৰ শ্ৰম আয়ুক্তলৈ বা তাত উল্লেখ কৰা সাতটা কেইবাটাও বিষয়ৰ ওপৰত বিচাৰৰ বাবে তেওঁ মনোনীত কৰা ৰাজ্য চৰকাৰৰ এজন মিমাংসাকাৰী বিষয়া আৰু বিচাৰকক ১৯৫০ চনৰ ৫ এপ্ৰিলৰ ভিতৰত বিচাৰৰ কাৰ্য্যবিধি সমাপ্ত কৰি চৰকাৰক ৰায় দাখিল কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিব। শ্ৰম আয়ুক্তই তেওঁৰ পত্ৰ নং আই.এম.আৰ. ১৪-এ উত্তৰ প্ৰদেশৰ আঞ্চলিক মিমাংসাকাৰী বিষয়া শ্ৰী এম পি বিদ্যাৰ্থীক ওপৰত উল্লেখ বিবাদত বিচাৰক হিচাপে মনোনীত কৰে এটা নিৰ্দেশনাৰে যে তেওঁ ১৯৫০ চনৰ ২৫ মাৰ্চৰ ভিতৰত নিজৰ ৰায় দাখিল কৰিব লাগিব আৰু যদি সেই সময়ৰ ভিতৰত কাৰ্য্যবিধি সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ সম্ভাৱনা নাছিল তেন্তে তেওঁ চৰকাৰক কমেও নিৰ্দিষ্ট তাৰিখৰ এসপ্তাহ আগতে সময় বৃদ্ধি কৰিলৈ জনাব লাগিব। ১৯৫০ চনৰ ২০ মাৰ্চ তাৰিখে ৮৯৭ (এছ টি)/ XVIII-৫৩ (এছ টি)/৫০ নং অধিসূচনাৰ জৰিয়তে ৰাজ্যপালে সেই নিৰ্দেশ দিছিল যে বিচাৰকজনে তাত থকা অতিৰিক্ত বিষয় এটাৰ ওপৰতো বিচাৰ কৰিব লাগিব । ১৯৫০ চনৰ ২৪ মাৰ্চ তাৰিখে ৯৫০ (এছ টি)/XVIII-৫৩ (এছ টি)/৫০ নং জাননীৰ দ্বাৰা, ৰাজ্যপালে বিচাৰৰ বাবে আন এটা অতিৰিক্ত বিষয় উল্লেখ কৰিছিল। প্ৰথম নিৰ্দেশনা অনুসৰি ১৯৫০ চনৰ ৫ এপ্ৰিল বা তাৰ আগতে বিচাৰকজনে নিজৰ ৰায় দিয়া নাছিল যদিও ১৯৫০ চনৰ ১৩ এপ্ৰিলত ৰায় দিয়ে অৰ্থাৎ প্ৰথমে নিৰ্ধাৰণ কৰা সময় শেষ হোৱাৰ ৮ দিনৰ পিছত তেওঁৰ ৰায় দিছিল । ৰায় দিয়াৰ প্ৰায় তেৰ দিনৰ পিছত শ্ৰম বিভাগৰ অধিসূচনা নং ১২৪৭ ST)/XVIII-53 (ST)/৫০ ১৯৫০ চনৰ ২৬ এপ্ৰিলত জাৰি কৰিছিল , য'ত ৰাজ্যপালে ধাৰা ৩ৰ দ্বাৰা প্ৰদান কৰা ক্ষমতা প্ৰয়োগ কৰি আইনখনৰ ধাৰা ৪ৰ সৈতে পঢ়া উক্ত বিবাদত থকা বিচাৰকজনে ১৯৫০ চনৰ ৩০ এপ্ৰিলৰ ভিতৰত নিজৰ ৰায় দাখিল কৰিবলৈ অনুমতি দিয়ে। ইয়াৰ পিছত ১৯৫০ চনৰ ১ আগষ্ট তাৰিখৰ ১৪৪৭ (এছ টি)/এক্সভিআইএইচ-৫৩(এছটি)/৫০ নং অধিসূচনাৰ দ্বাৰা ৰাজ্যপালে সেই আইনৰ ধাৰা ৬ (২) যিটো ধাৰা ৩ আৰু ৪ নং ধাৰা সৈতে পঢ়া হয় সেই ক্ষমতা প্ৰয়োগ কৰি প্ৰথম পৰ্যায়ত সেই আদেশৰ তাৰিখৰ পৰা ছমাহলৈকে আৰু তাৰ পিছত নিৰ্ধাৰিত পৰৱৰ্তী সময়ৰ বাবে বলবৎ কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া হয়।

১৯৫০ চনৰ ১৭ আগষ্টত আপীলকাৰী কোম্পানীয়ে এই ৰায়দানৰ বিৰুদ্ধে শ্ৰম আপীল ন্যায়াধিকৰণৰ ৰায়ৰ বিৰুদ্ধে আপীল কৰিছিল আৰু অন্যান্য বিষয়ৰ লগতে তলত দিয়া ধৰণৰ দাবী কৰিছিল:-

"যে ১৯৫০ চনৰ ১৩ এপ্ৰিল তাৰিখৰ বঁটাটো বিকৃত, যিহেতু এই ৰায় সময়সীমা শেষ হোৱাৰ পিছত দিয়া হৈছে।

(ক) ১৯৫০ চনৰ ১৮ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে দিয়া আদেশত , পেৰা (৫)ত চৰকাৰে প্ৰশাসনক কাৰ্য্যবিধি সমাপ্ত কৰি ১৯৫০ চনৰ ৫ এপ্ৰিলৰ ভিতৰত নিজৰ দাখিল কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিছিল। এই ৰায়ৰ তাৰিখ ১৯৫০ চনৰ ১৩ এপ্ৰিল। চৰকাৰে অৱশ্যে ১৯৫০ চনৰ ২৬ এপ্ৰিল তাৰিখে জি.অ' নং ১২৪৭ (এছটি) XVIH-৫৩ (এছটি)/৫০ৰ দ্বাৰা এই দোষ দূৰ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল যদিও, আইন অনুসৰি ইয়াৰ কোনো লাভ নহ'ল। বিচাৰকক প্ৰদান কৰা তাৰিখৰ বৈধ বৃদ্ধি হ'বলৈ, ১৯৫০ চনৰ ৫ এপ্ৰিলৰ আগতে চৰকাৰী আদেশ জাৰি কৰি বিচাৰকৰ কৰ্তৃত্ব বজাই ৰাখিব লাগিছিল। বিচাৰকজনে ৰায় দিয়াৰ তাৰিখ অৰ্থাৎ ১৯৫০ চনৰ ১৩ এপ্ৰিলত তেওঁৰ ৰায় দিয়াৰ কোনো ক্ষমতা নাছিল।"

আপীল ন্যায়াধিকৰণে ১৯৫০ চনৰ ২০ নৱেম্বৰত দিয়া সিদ্ধান্তৰ দ্বাৰা আবেদন খাৰিজ কৰি ওপৰত উল্লেখ কৰা ক্ষেত্ৰত তলত উল্লেখ কৰা বিষয়সূহ পৰ্যবেক্ষণ কৰিছিল।

> "শেষ কথাটোৰ সন্দৰ্ভত আমাৰ মতামত হ 'ল যে যেনেকৈ আইনখনৰ ধাৰা ৬ৰ অধীনত চৰকাৰৰ ৰায়দান কৰাৰ সময়সীমা নিৰ্ধাৰণ কৰিবলৈ কৰ্তৃত্ব আছিল আৰু ইয়াৰ লগতে প্ৰথমে নিৰ্ধাৰণ কৰা সময়সীমা বৃদ্ধি কৰাৰ প্ৰয়োজনীয় আৰু আকস্মিক ক্ষমতাও আছিল , যদিহে ই প্ৰয়োজনীয় বুলি বিবেচনা কৰে। ধাৰা ৩ৰ প্ৰথমটো বিধানে প্ৰাদেশিক চৰকাৰক অধিক বিষয় যোগ কৰাৰ ক্ষমতা প্ৰদান কৰে । ইতিমধ্যে উল্লেখ কৰা বিষয়সমূহত আৰু অধিক বিষয় সংযোজন হ 'লে প্ৰথমে অনুমান কৰাতকৈ অধিক সময় লাগিব বা লাগিব পাৰে আৰু সেয়েহে ই এক অসম্ভৱ অৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে যদিহে চৰকাৰে প্ৰথমে নিৰ্ধাৰণ কৰা সময় বৃদ্ধি কৰাৰ কোনো ক্ষমতা নাথাকে ,আৰু আমাৰ মতে, প্ৰথমে সীমিত সময় শেষ হোৱাৰ আগতে বা পিছত সময় বৃদ্ধি কৰা হওক, ইয়াৰ কোনো পাৰ্থক্য নাই।"

বৰ্তমানৰ আবেদন আপীল ন্যায়াধিকৰণৰ সিদ্ধান্তৰ বিৰুদ্ধে যদিও ইয়াত আগতে উল্লেখ কৰা প্ৰশ্নটোতে সীমাবদ্ধ ।

এই আপীল আবেদনৰ সমৰ্থনত হাজিৰ হোৱা ড ° টেক চান্দে কয় যে বিচাৰকজনে ১৯৫০ চনৰ ১৮ ফেব্ৰুৱাৰীৰ নং ৬৩৭ নং টিফিকেচনৰ দ্বাৰা দিয়া আদেশৰ অধীনত নিজৰ

কৰ্তৃত্ব লাভ কৰিছিল । ধাৰা ৬ (১)ত উল্লেখ আছে যে বিচাৰকজনে "সুনিৰ্দিষ্ট সময়ৰ ভিতৰত ৰাজ্য চৰকাৰক নিজৰ ৰায় দাখিল কৰিব লাগিব।" আদেশৰ দ্বাৰা নিৰ্ধাৰিত সময় আছিল ১৯৫০ চনৰ ৫ এপ্ৰিলৰ ভিতৰত । সেই সময়সীমা শেষ হোৱাৰ লগে লগে বিচাৰকজন অক্ষম হৈ পৰিছিল আৰু ৰায়দন দিয়াৰ কোনো ক্ষমতা বা কৰ্তৃত্ব নাছিল।এইটো সঁচা যে পৰৱৰ্তী দুটা আদেশৰ দ্বাৰা বিচাৰকজনে নিৰ্ধাৰণ কৰিবলগীয়া বিষয়ৰ তালিকাত আৰু দুটা বিষয় যোগ কৰা হৈছিল কিন্তু ড° টেক চান্দে দাবী কৰে যে সেই বিষয়সমূহৰ লগত ৰায়দান কৰিবলৈ আৰু সময়ৰ প্ৰয়োজন হোৱা তথ্যৰ কোনো বিশদ তদন্ত জড়িত নাছিল। বিদ্বান অধিবক্তাই কয় যে বিবেচনাধীন উত্তৰ প্ৰদেশ আইনখনত বিচাৰকজনৰ ৰায়দানৰ সময় বৃদ্ধি কৰাৰ ক্ষমতা ৰাজ্য চৰকাৰক ক্ষমতা প্ৰদান কৰা কোনো ব্যৱস্থা নাই। সেই পৰিস্থিতিত যদি ৰাজ্য চৰকাৰে এই মতামত লয় যে সেই দুটা বিষয় সংযোজনে মূল ক্ৰমত উল্লেখ কৰা সময়খিনি সেই উদ্দেশ্যৰ বাবে অপৰ্যাপ্ত কৰি তুলিব ই পূৰ্বৰ অধিসূচনা বাতিল কৰি সকলো বিষয় বিচাৰকলৈ প্ৰেৰণ কৰি আৰু তেওঁ নিজৰ ৰায়দানৰ নতুন সময়সীমা নিৰ্দিষ্ট কৰি নতুন অধিসূচনা জাৰি কৰিব লাগিছিল। ৰাজ্য চৰকাৰে সেই পথ গ্ৰহণ কৰা নাছিল। ই যি কৰাৰ কথা কৈছিল সেয়া আছিল ৰায়দানৰ সময়সীমা বৃদ্ধি কৰা কেৱল প্ৰথমে নিৰ্ধাৰিত সময় শেষ হোৱাৰ পিছতেই নহয় , প্ৰকৃততে ৰায়দানৰ কৰাৰ পিছতো। যুক্তিটো হ'ল যে ৰাজ্য চৰকাৰৰ সময় শেষ হোৱাৰ আগতে সময় বৃদ্ধি কৰাৰ ক্ষমতা আছিল বুলি ধৰি ল 'লেও স্বীকাৰ নকৰিলেও বঁটা দিয়াৰ পিছত নিশ্চয়কৈ তেনে কৰাৰ ক্ষমতা নাছিল , কাৰণ ই অৰ্থহীন আছিল , যুক্তিটো হ 'ল যে ৰাজ্য চৰকাৰৰ সময় শেষ হোৱাৰ আগতে সময় বৃদ্ধি কৰাৰ ক্ষমতা আছিল বুলি ধৰি ল 'লেও স্বীকাৰ নকৰিলেও বঁটা দিয়াৰ পিছত নিশ্চয়কৈ বঁটা দিয়াৰ কোনো ক্ষমতা নাছিল । ড০ টেক চান্দে কয় যে ইতিমধ্যে কৰা এটা কামৰ সময় বৃদ্ধি কৰাটো অৰ্থহীন আছিল। তেওঁ আমাক ৰাজা হৰ নাৰায়ণ সিং বনাম চৌধৰেইন ভগৱন্ত কৌৰ(১) গোচৰত ন্যায়িক সমিতিৰ সিদ্ধান্তৰ কথা কৈছে য'ত কোৱা হৈছিল যে ১৮৮২ চনৰ দেৱানী প্ৰক্ৰিয়া সংহিতাৰ অধীনত ৰায়দানৰ কৰাৰ কৰাৰ পিছত ৰায়দানৰ সময় বৃদ্ধি কৰাৰ কোনো ক্ষমতা আদালতৰ নাছিল। সেই সংহিতাৰ ৫১৪ নং ধাৰা অনুসৰি আদালতে ৰায়দানৰ সময়সীমা বৃদ্ধি কৰিবলৈ আৰু সময় আৰু সময়ে সময়ে তাক পুনৰ সময়সীমা বৃদ্ধি কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল কিন্তু ৫২১ নং ধাৰাত উল্লেখ কৰা হৈছে যে আদালতে অনুমতি দিয়া সময়সীমাৰ ভিতৰত ৰায়দান নকৰিলে সেই ৰায় বৈধ নহ'ব। প্ৰাইভি কাউন্সিলৰ লৰ্ডশ্বিপসকলে এই মতামত গ্ৰহণ কৰিছিল যে ৰায়দান দিয়াৰ পিছত সময় বৃদ্ধি কৰাটো আদালতৰ বাবে যোগ্য

নহ'লহেঁতেন, কাৰণ এবাৰ ৰায়দান কৰাৰ পিছত ৫১৪ নং ধাৰাৰ অধীনত আদালতৰ নোহোৱা হৈ যায় আৰু যদিও সেই ধাৰা অনুসৰি আদালতৰ সময় বৃদ্ধি কৰাৰ সম্পূৰ্ণ ক্ষমতা আছিল তেতিয়ালৈকে যেতিয়ালৈকে ৰায়দান কৰা নহয় , ইয়াৰ হাতত এনে কোনো ক্ষমতা নাথাকিব যেতিয়া এবাৰ ৰায়দান হৈ গৈছিল। ৫২১ নং ধাৰা সম্পূৰ্ণৰূপে কাৰ্যকৰী কৰিবলৈ ন্যায়িক কমিটীয়ে ক্ষমতাৰ ব্যৱহাৰ সীমিত কৰিবলগীয়া হৈছিল ৫১৪ নং ধাৰাত আদালতক ৰায়দানৰ বাবে দিয়া সময় বৃদ্ধি কৰিবলৈ । এই সিদ্ধান্তৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিছিল কলিকতা উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ অৰিজিনেল চাইডত এককভাৱে বহি থকা ন্যায়াধীশ হেৰিংটনে শিব কৃষ্ণ ডন এণ্ড কোম্পানী বনাম সতীশ চন্দ্ৰ দত্তৰ গোচৰত যিটো ১৯০৮ চনৰ সংহিতাৰ দ্বাৰা পৰিচালিত এটা গোচৰ আছিল। বিদ্বান ন্যায়াধীশ গৰাকীয়ে এই কথাটো উপেক্ষা কৰিলে যে ১৯০৮ চনৰ সংহিতাৰ দ্বিতীয় তফছিলৰ ৮ নং অনুচ্ছেদত যিটো ১৮৮২ চনৰ সংহিতাৰ ৫১৪ নং ধাৰাটোৰ সৈতে মিল খাইছিল , সেই অনুচ্ছেদত আদালতক স্পষ্টভাৱে অধিক সময় আৰু সময়ে সময়ে , মেয়াদ উকলি যোৱাৰ আগতে বা পিছত অনুমতি দিয়াৰ ক্ষমতা প্ৰদান কৰা হৈছিল ৰায়দানৰ বাবে নিৰ্ধাৰিত সময়সীমাৰ, এনে সময়সীমা বৃদ্ধি কৰিবলৈ আৰু ১৮৮২ চনৰ সংহিতাৰ ৫২১ নং ধাৰাটোৰ সৈতে মিল থকা ১৫ নং অনুচ্ছেদত সময়ৰ বাহিৰত দিয়া ৰায় প্ৰকৃততে অবৈধ বুলি কোনো ব্যৱস্থা নাছিল আৰু ফলস্বৰূপে ৰাজা হৰ নাৰায়ণ সিং বনাম চৌধৰেইন ভাগৱত কৌৰৰ গোচৰত ন্যায়িক সমিতিৰ সিদ্ধান্তৰ অন্তৰ্নিহিত যুক্তিৰ তেওঁৰ সন্মুখত থকা গোচৰটোৰ কোনো প্ৰযোজ্য নাছিল , যিটো ১৯০৮ চনৰ সংহিতাৰ দ্বাৰা পৰিচালিত আছিল। দুয়োখন সংহিতাৰ প্ৰাসংগিক বিধানৰ ভাষাৰ পাৰ্থক্যৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি শ্ৰী লাল বনাম অৰ্জিতন দাসৰ গোচৰত কলিকতা উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ মূল ফালে এককভাৱে বহি থকা ন্যায়াধীশ চিট্টি ডাঙৰীয়াইও ন্যায়াধীশ হেৰিংটনৰ সিদ্ধান্তৰ শুদ্ধতাক লৈ সন্দেহ কৰে । অৱশেষত ন্যায়াধীশ হেৰিংটন ডাঙৰীয়াৰ সিদ্ধান্ত জেঠা লাল লক্ষ্মী চান্দ শ্বাহ বনাম অমৃতা লাল ওঝা 'ৰ গোচৰত মূল পক্ষৰ পৰা আপীলত বহি একেটা উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ বিভাগীয় বিচাৰপীঠে মতানৈক্য প্ৰকাশ কৰিছিল যিয়ে ৰায় দিছিল যে ৰায়দান দিয়াৰ পিছতো আদালতৰ ৰায়দানৰ সময় বৃদ্ধি কৰাৰ ক্ষমতা আছে । শেষত উল্লেখ কৰা গোচৰৰ বিদ্বান ন্যায়াধীশসকলে লৰ্ড বনাম লীৰ গোচৰটোৰ কথা উল্লেখ কৰিছিল আৰু তাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিছিল। ডেণ্ট্ৰন বনাম ষ্ট্ৰং(2) আৰু মে বনাম হাৰক 'ৰ্ট(3)ৰ উত্তৰদাতাসকলৰ বাবে বিদ্বান অধিবক্তাইও উল্লেখ কৰিছে। মন কৰিবলগীয়া যে , সেই সকলোবোৰ ইংৰাজী গোচৰৰ সিদ্ধান্ত কমন ল' প্ৰচিডিউৰ এক্টৰ ১৫ নং ধাৰাত লোৱা হৈছিল। ১৮৫৪ (১৭ আৰু ১৮ ভিক , প্ৰায় ১২৫)।

এইটো সঁচা যে সেই ইংৰাজী বিধিখনত আমাৰ ১৮৮২ চনৰ সংহিতাৰ ৫২১ নং ধাৰাটোৰ দৰে কোনো ব্যৱস্থা নাছিল যিটো ড ° টেক চান্দে উল্লেখ কৰা গোচৰটোত প্ৰিভি কাউন্সিলে লক্ষ্য কৰিছিল; তথাপিও ইংৰাজী বিধিৰ ১৫ নং ধাৰা অনুসৰি ১৯০৮ চনৰ দেৱানী প্ৰক্ৰিয়া সংহিতাৰ দ্বিতীয় তফছিলৰ ৮ নং অনুচ্ছেদৰ সৈতে মিল থকা ১৮৮২ চনৰ দেৱানী প্ৰক্ৰিয়া সংহিতাৰ ৫১৪ নং ধাৰা আৰু ইংৰাজী মধ্যস্থতা আইন, ১৮৮৯ৰ ধাৰা ৯ৰ দৰেই , ভাৰতীয় মধ্যস্থতা আইন , ১৮৯৯ৰ ধাৰা ১২ৰ সৈতে মিল থকা , আদালতক সময়ে সময়ে ৰায়দানৰ সময় বৃদ্ধি কৰাৰ ক্ষমতা প্ৰদান কৰিছিল। আমাৰ ১৯০৮ চনৰ দেৱানী প্ৰক্ৰিয়া সংহিতাৰ ১৪৮ নং ধাৰাতো সময় বৃদ্ধিৰ একেধৰণৰ ব্যৱস্থা আছে। কিন্তু উত্তৰ প্ৰদেশৰ ঔদ্যোগিক বিবাদ আইন , ১৯৪৭ত তেনেধৰণৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই। সেই আইনখনৰ ধাৰা ৬(১) অনুসৰি বিচাৰকজনে নিজৰ ৰায় ৰাজ্য চৰকাৰক "নিৰ্দিষ্ট কৰা সময়ৰ ভিতৰত" দাখিল কৰিব লাগিব আৰু "যিটো সময়ে সময়ে নিৰ্দিষ্ট কৰা সময়ৰ ভিতৰত" নহয়। তাৎপৰ্যপূৰ্ণ যে উত্তৰ প্ৰদেশ আইনৰ অধীনত ৰাজ্য চৰকাৰে নতুন সময় নিৰ্ধাৰণ কৰিব পৰা একমাত্ৰ অনুষ্ঠানটো হ ’ল যেতিয়া ই ধাৰা ৬ , ২০১৯ৰ উপ-ধাৰা (২)ৰ অধীনত ৰায়টো পুনৰ বিবেচনাৰ বাবে প্ৰেৰণ কৰে , কাৰণ উপধাৰা (৩)ৰ অধীনত বিচাৰকক বিবেচনাৰ পিছত ৰাজ্য চৰকাৰে নিৰ্দিষ্ট কৰা সময়ৰ ভিতৰত তেওঁৰ ৰায় দাখিল কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া হৈছে। এই ক্ষেত্ৰতো ধাৰা ৬(২) আৰু (৩)ৰ অধীনত ৰাজ্য চৰকাৰে ৰায় প্ৰেৰণ কৰা আদেশত এনে এটা সময় নিৰ্ধাৰণ কৰিব পাৰে , যাৰ ভিতৰত ৰায়টো পুনৰ বিবেচনাৰ পিছত দাখিল কৰিব লাগিব।

ইয়াৰ ফলত ৰাজ্য চৰকাৰে এটা নতুন কাৰ্য্য কৰিবলৈ নতুন সময় নিৰ্ধাৰণ কৰাৰ ক্ষমতা লাভ কৰে, অৰ্থাৎ পুনৰ বিবেচনা কৰা ৰায়টো পুনৰ বিবেচনা কৰি দাখিল কৰা।

ইয়াৰ দ্বাৰা ৰাজ্য চৰকাৰক প্ৰথমতে বিচৰ কৰিবলৈ দিয়া গোচৰৰ নিৰ্ধাৰিত সময় বৃদ্ধি কৰাৰ কোনো ক্ষমতা দিয়া হোৱা নাই ।

গতিকে ৬ (২) ধাৰাত ৰাজ্য চৰকাৰে ৰায় পুনৰ বিবেচনাৰ বাবে প্ৰেৰণ কৰাৰ বাহিৰে ইয়াৰ কোনো ক্ষমতা নাই আনকি নতুন সময় নিৰ্ধাৰণ কৰাৰ ক্ষমতা আৰু ধাৰা ৬ (১)ৰ অধীনত ৰায় প্ৰদানৰ প্ৰাৰম্ভিক সময় বৃদ্ধি কৰাৰ ক্ষমতাও বহু কম।

উত্তৰ প্ৰদেশ ঔদ্যোগিক বিবাদ আইন , ১৯৪৭ৰ ধাৰা ৩ আৰু ধাৰা ৮ৰ দফা (খ) ,.(গ), (ঘ) আৰু (ছ)ৰ দ্বাৰা প্ৰদান কৰা ক্ষমতা প্ৰয়োগ কৰি ৰাজ্যপালে জাননী নং ৬১৫ (এল এল)/এক্স ভি III-৭ (এল এল)-১৯৫১ , তাৰিখ ১৫ মাৰ্চ, ১৯৫১ জাৰী কৰে। সেই আদেশৰ ১৬ নং ৰায়ৰ বিধানে ৰাজ্য চৰকাৰক সময়ে সময়ে ন্যায়াধিকৰণ বা বিচাৰকজনক সিদ্ধান্ত ঘোষণা কৰিবলগীয়া সময়সীমা বৃদ্ধি কৰিবলৈ কৰ্তৃত্ব প্ৰদান কৰিছিল। এই নিয়মবোৰ অৱশ্যে এই গোচৰৰ বাবে সময়ত বলবৎ নাছিল। প্ৰতিবাদকাৰীৰ আৰু উত্তৰ প্ৰদেশ ৰাজ্যৰ হৈ হাজিৰ হোৱা অধিবক্তাই আমাক ১৯৫০ চনত বলবৎ হোৱা যিকোনো অনুৰূপ নিয়ম দেখুওৱা নাই। উত্তৰ প্ৰদেশ আইনৰ ৬ নং ধাৰাৰ ভাষাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি আৰু আৰু ওপৰত উল্লেখ কৰা ১৬ নং নিয়মৰ বিধানৰ দৰে নিয়মৰ অভাৱত ইয়াৰ পৰা অনুমান কৰিব লাগিব যে ৰাজ্য চৰকাৰৰ সময় বৃদ্ধি কৰাৰ কোনো কৰ্তৃত্ব নাছিল আৰু মূল ৰেফাৰেন্স ক্ৰমত নিৰ্দিষ্ট কৰা সময়ৰ ম্যাদ উকলি যোৱাৰ লগে লগে বিচাৰকজন অকাৰ্য্যকৰী হৈ পৰে আৰু, সেয়েহে, সেই সময়ৰ ভিতৰত যিটো ৰায় দিয়া হোৱা নাছিল, সেইটো ড° টেক চান্দৰ দাবী অনুসৰি বিচাৰ ক্ষমতা বিহীন আৰু বাতিল বুলি ধৰিব লাগিব।

উত্তৰদাতাসকলৰ বাবে অধিবক্তাই আমাক উত্তৰ প্ৰদেশ সাধাৰণ দফা আইন , ১৯০৪, ৰ কথা উল্লেখ কৰে য'ত উল্লেখ আছে যে য 'ত কোনো উত্তৰ প্ৰদেশ আইনৰ দ্বাৰা ৰাজ্য চৰকাৰক কোনো ক্ষমতা প্ৰদান কৰা হয় তেতিয়া সেই ক্ষমতা সময়ে সময়ে অনুষ্ঠানৰ প্ৰয়োজন অনুসৰি ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি। উত্তৰ প্ৰদেশ ঔদ্যোগিক বিবাদ আইন , ১৯৪৭ৰ ৩ আৰু ৪ নং ধাৰাত ৰাজ্য চৰকাৰক বিবাদসমূহ সিদ্ধান্তৰ বাবে বিচাৰকৰ ওচৰলৈ প্ৰেৰণ কৰাৰ ক্ষমতা নিশ্চিতভাৱে প্ৰদান কৰা হৈছে আৰু ধাৰা ৬ (১)ক ৰাজ্য চৰকাৰক ক্ষমতা প্ৰদান কৰা বুলি পঢ়িব পাৰি যে যিজনৰ ওচৰলৈ কোনো ঔদ্যোগিক বিবাদ বিচাৰৰ বাবে প্ৰেৰণ কৰা হয় , তেওঁ নিজৰ ৰায় নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ ভিতৰত দাখিল কৰিব লাগিব। উত্তৰ প্ৰদেশ সাধাৰণ দফা আইনৰ ১৪ নং ধাৰা আৰু উত্তৰ প্ৰদেশ ঔদ্যোগিক বিবাদ আইন , ১৯৪৭, ১৯৪৭ৰ ধাৰা ৬(১)ৰ সংযুক্ত প্ৰভাৱ হল যে বিচাৰকক তেওঁৰ প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া হৈছে "যি সময়ৰ ভিতৰত সময়ে সময়ে নিৰ্দিষ্ট কৰা হ 'ব পাৰে"। আৰু এই স্থিতি হোৱাৰ বাবে ওপৰত উল্লেখ কৰা ইংৰাজী সিদ্ধান্তসমূহত উল্লেখ কৰা নীতিসমূহ বৰ্তমানৰ গোচৰটোৰ বাবে প্ৰযোজ্য বুলি ধৰিব লাগিব। এই যুক্তি আমি মানি ল ’ব পৰা নাই। উত্তৰ প্ৰদেশ সাধাৰণ দফা আইনৰ ১৪ নং ধাৰাত ৰাজ্য চৰকাৰে ধাৰা ৩ , ৪ আৰু ৬ ৰ অধীনত ক্ষমতা প্ৰয়োগ কৰিব পাৰে অৰ্থাৎ ই সময়ে সময়ে বিবাদসমূহ বিচাৰকলৈ প্ৰেৰণ কৰি

আদেশ দিব পাৰে আৰু যেতিয়াই এনে আদেশ দিয়া হয় , তেতিয়াই ৰায় প্ৰদান কৰিবলগীয়া সময় নিৰ্দিষ্ট কৰি দিব পাৰে। সময় ধাৰ্য্য কৰাৰ এই ক্ষমতাই ইতিমধ্যে পূৰ্বৰ ধাৰ্য্য কৰা সময় বৃদ্ধি কৰাৰ ক্ষমতা অন্তৰ্ভুক্ত নকৰে আৰু প্ৰকৃততে অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব নোৱাৰে। ওপৰত উল্লেখ কৰা বিভিন্ন বিধিৰ বিধানৰ দ্বাৰা প্ৰমাণিত হোৱা বিধানসভাৰ প্ৰথাটো হ'ল সময় বৃদ্ধিৰ ক্ষমতা স্পষ্টভাৱে প্ৰদান কৰা, যদিহে আৰু যেতিয়া বিধানসভাই তেনে কৰাটো উপযুক্ত বুলি ভাবে। এই পক্ষত আদালতৰ কোনো অন্তৰ্নিহিত ক্ষমতাৰ প্ৰশ্নই উত্থাপন নহয় আৰু চৰকাৰৰ সীমিত ক্ষমতা থাকে। উত্তৰ প্ৰদেশ সাধাৰণ দফা আইনখনৰ ১৪ নং ধাৰাত ৰাজ্য চৰকাৰক সময় বৃদ্ধিৰ এনে কোনো ক্ষমতা প্ৰদান কৰা হোৱা নাই আৰু সেয়েহে প্ৰতিবাদীসকলে সেই ধাৰাটোৰ পৰা কোনো সমৰ্থন লাভ কৰিব নোৱাৰে।

হস্তক্ষেপকাৰীৰ আৰু উত্তৰ প্ৰদেশ ৰাজ্যৰ হৈ হাজিৰ হোৱা বিদ্বান অধিবক্তাই , আমাৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰে উত্তৰ প্ৰদেশ সাধাৰণ দফা আইন , ১৯০৪ ধাৰা ২১ লৈ আৰু কয় যে ১৯৫০ চনৰ ২৬ এপ্ৰিলৰ আদেশক সেই ধাৰাটোৰ অৰ্থৰ ভিতৰত ১৯৫০ চনৰ ১৮ ফেব্ৰুৱাৰীৰ প্ৰথম আদেশৰ সংশোধনী বা পৰিৱৰ্তন হিচাপে ল 'ব লাগে। এইটো সঁচা যে ১৯৫০ চনৰ ২৬ এপ্ৰিলৰ আদেশে ১৯৫০ চনৰ ১৮ ফেব্ৰুৱাৰীৰ আদেশক স্পষ্টভাৱে সংশোধন কৰা বুলি কোৱাটো সঁচা , কিন্তু, ধাৰা ২১ত কোনো সুকীয়া বিধানৰ অনুপস্থিতিৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি যে ৰাজ্য চৰকাৰক প্ৰদান কৰা সংশোধনী আৰু সংশোধনৰ ক্ষমতা এনেদৰে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি যাতে ২৬ এপ্ৰিল , ১৯৫০ চনৰ আদেশৰ দ্বাৰা পুৰ্বৰ তাৰিখৰ পৰা কাৰ্য্যকৰী হ 'ব পাৰে, যিটো ধাৰা ২১ৰ অধীনত কেৱল সংশোধনী বা পৰিৱৰ্তনৰ আদেশ হিচাপে দেখা যায়। গতিকে, সংশোধনী আদেশটোৱে সম্ভাৱ্যভাৱে কাম কৰে , অৰ্থাৎ কেৱল আদেশৰ তাৰিখৰ পৰাহে কাম কৰে, ই মূল আদেশত উল্লেখ কৰা সময়ৰ ম্যাদ উকলি যোৱাৰ পিছত আৰু সংশোধনী আদেশৰ তাৰিখৰ আগতে দিয়া ৰায়টোক বৈধ কৰিব নোৱাৰে , সেই সময়ছোৱাত বিচাৰকজন অকাৰ্য্যসম আছিল আৰু তেওঁৰ কোনো ধৰণৰ কাম কৰাৰ অধিকাৰ নাছিল। উত্তৰ প্ৰদেশৰ সাধাৰণ দফা আইনৰ ধাৰা ২১ ত উত্তৰদাতাসকলে কোনো সমৰ্থন লাভ কৰিব পাৰিব বুলি আমি নাভাবো।

গতিকে, এই আপীলৰ অনুমতি দিব লাগিব আৰু ৰায়টো বাতিল বুলি ঘোষণা কৰিব লাগিব আৰু আমি সেই অনুসৰি আদেশ দিওঁ। এই গোচৰৰ পৰিস্থিতিত আমি খৰচৰ ক্ষেত্ৰত কোনো আদেশ নিদিওঁ।

আপীলৰ অনুমতি দিয়া হল।

আপীলকাৰীৰ এজেন্ট : গণপত ৰায়।

উত্তৰদাতাৰ বাবে এজেণ্ট: এছ. ডি. চেখাৰী।

হস্তক্ষেপকাৰীৰ এজেণ্ট: চি. পি. লাল।

Translated by- Pranab Jyoti Borah

Sr. Grade Translator